

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

1857

eБИЛТЕН

Удружење за прехранбену индустрију

III
квартал

20
18.

јул - септембар 2018.

УВОДНИК

Билтени удружења Привредне коморе Србије сектора пољопривреде, индустрије и услуга представљају тромесечне анализе економских трендова и актуелности у привреди.

Кроз билтене информишемо чланице коморског система, представнике пословне заједнице и стручне јавности о секторским и макроекономским темама, пословним и статистичким показатељима за водеће привредне гране, активностима удружења и услугама Привредне коморе Србије. Циљ је да подстакнемо представнике привреде да покретањем иницијатива усмереним на унапређење пословног амбијента утичу на креирање стабилних и одрживих услова пословања.

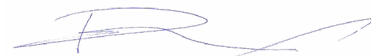
Очекујемо да коморски билтени допринесу бољој видљивости секторских информација, активности и подршке националне пословне асоцијације привреди, унапређењу конкурентности и јачању поверења у домаћи привредни амбијент и економију. Припремљене информације, вести и анализе објављене у билтенима креиране су у склопу заједничких активности јединственог коморског система и привреде Србије. У анализама су коришћени званични подаци домаћих и страних институција, објављени крајем сваког календарског тромесечја у години.

Сви претходно објављени билтени доступни су на сајту [Привредне коморе Србије](#).

Јелена Васић,
уредник

Димитрије Ивановић,
секретар

Импресум: Билтен Привредне коморе Србије; Издавач: Привредна комора Србије, Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације, Ресавска 13-15, 11000 Београд, тел. (011) 3300-923, web: <http://www.pks.rs>, e-mail: analitika@pks.rs.

Уредник: Јелена Васић; Извршни уредник: Маја Вуковић; Редакција: Бојан Станић, Оливера Коминац, Наташа Кецман, Димитрије Ивановић, Сашка Биорчевић, Дијана Михајловић-Монтиљо, Марко Ковачевић, Кристина Ђурић, Ана Стојановић, Душан Стокић; Лектура и коректура: Служба за информисање и односе са јавношћу ПКС; Дизајн: Марија Младеновић; Компјутерска обрада: Стеван Шормаз; Маркетинг: marketing@pks.rs.

Билтени ПКС се објављују тромесечно.

Напомена: Анализе у билтенима ПКС су ауторског карактера и не одражавају нужно став Привредне коморе Србије.

© 2018. Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације

Сва права су задржана. Ниједан део ове публикације не може бити репродукован нити смештен у систем за претраживање или трансмитован у било ком облику, електронски, механички, фотокопирањем, снимањем или на други начин, без претходне писмене дозволе издавача.

У овом броју

Активности Удружења за прехранбену индустрију	4
Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари	
Вести	
Регио инфо	8
Привредна активност у прехранбеној и индустрији пића	10
Индустријска производња	
Залихе	
Цене	
Запосленост	
Зараде	
Стране директне инвестиције	
Спољна трговина	
Привредна активност - макроекономски осврт	14
Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе	17
Прописи објављени у претходном периоду	
Преглед покренутих и реализованих иницијатива	
Радне групе	
У фокусу	20
18. Међународни симпозијум технологије хране за животиње	
Подршка привреди	21
Програми подршке пословању привреде	
Најбржи пут до инопартнера	
СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа	
Едукација	
Методолошке напомене	28
Удружење за прехранбену индустрију	29
Контакт	30

Активности Удружења за прехранбену индустрију

Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари

Групација јаких алкохолних пића

У просторијама ПКС - РПК Златиборског управног округа у Ужицу, 19. јула 2018. године одржана седница Групације јаких алкохолних пића на којој је представљено тренутно стање на тржишту ових производа. Предложено је присуство високог степена нелегалне трговине јаким алкохолним пићима тзв. сива економија, узроци и могућности превазилажења постојећих изазова. Констатовано је да ову област прате различити проблеми на пољу сиве економије, и да треба још много тога да се уради да ова грана буде конкурентна са осталим гранама прехранбене индустрије. Такође, представљене су информације о Жестивалу - Међународном фестивалу ракије који се одржава у Ужицу крајем августа и почетком септембра 2018. године.

Седница Групације произвођача хране за животиње

На седници Групације произвођача хране за животиње присуствовали су представници Управе за ветерину, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, Научног института за прехранбене технологије у Новом Саду, фирми: „Carnex“, „Alrex feed“, „Био-вита“, „Дрен“, „Сто посто“, „Inberg“, ФСХ „Пантелић“, „ПатентСо“ и „ГЕБИ“. Представник Управе за ветерину Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије детаљније је упознао присутне о примени нових прописа у области регистрације и одобравања објеката за производњу хране за животиње (Правилник о регистрацији, односно одобравању објеката за производњу и општи и посебни услови за промет хране за животиње - „Службени гласник РС“, број 23/2018) којим се ближе прописују начини и поступци регистрације, односно одобравања производних објеката и увођење у Регистар објеката хране за животиње који подлежу регистрацији односно Регистар одобрених објеката који се баве производњом хране за животиње. Неке од новина, које доносе ови прописи су евиденција „покретних“ мешаона, транспорт – самостална услуга, промена појма препакивање у паковање, стицање статуса за хранива из прерадних објеката (сирово биљно уље – прерада, производња биодизела, уљано - хемијска производња масних киселина, мешање масти) и др. Сви објекти добијају ветеринарски контролни број. Седница је одржана у Новом Саду, 23. августа 2018. године.

Седница Групације произвођача млинских и пекарских производа

Седница Групације произвођача млинских и пекарских производа одржана је 6. септембра 2018. године у просторијама Привредне коморе Србије на тему Актуелна ситуација на тржишту пшенице и брашна и потребе покретања иницијативе за бесцарински увоз пшенице - побољшивача. Присутни произвођачи „Дон Дон“, „АС Браћа Станковић“, „Житопромет“, „Житобачка“, „Данубиус“, „Тргоцентар“, „Хлеб и кифле“ заједнички су закључили да је овогодишњи род пшенице неодговарајућег квалитета за млинску и пекарску индустрију и да је потребно што хитније упутити иницијативу Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде за обезбеђење бесцаринског увоза пшенице одређеног квалитета и количине у одређеном периоду.

Седница Групације произвођача слада и пива

Седница Групације произвођача слада и пива одржана је 28. септембра 2018. године у Министарству финансија, уз присуство представника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде на тему промене метода обрачуна акциза. Договорено је да произвођачи пива припреме адекватно своје моделе обрачуна уз образложење колико би наведени модели утицали на смањење прилива новца од акциза у буџет.

Примена нових прописа о декларисању, рекламирању и означавању хране

Састанак са представницима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, одржан је 16. јула 2018. године у циљу организације скупа у Привредној комори Србије у вези са применом нових прописа о декларисању, рекламирању и означавању хране, као и означавању нутритивних и здравствених изјава на производима.

Ваљевска пивара, Нишка пивара и М6 (Београдска индустрија пива)

У просторијама Београдске индустрије пива - М6, 19. јула 2018. године одржан је састанак са представницима фирми: „Ваљевска пивара“, „Нишка пивара“ и „М6 - Београдска индустрија пива. Произвођачи пива формирали су своје удружење, али су и даље чланови Привредне коморе Србије. На састанку је разматрана проблематика промене метода обрачуна акциза.

Фриком, Београд у оквиру ТАИЕХ мисије

У оквиру ТАИЕХ мисије, 26. септембра 2018. године одржан је састанак са представницима компаније „Фриком“, Београд. Осим теме израде нове регулативе за брзо смрзнуте производе, разговарано је и на тему заинтересованости произвођача за сајмове на инотржишту као и о иницијативи „Фриком“-а да ПКС обезбеди посету неком од произвођача сладоледа у иностранству. Такође, затражено је од ПКС да понови иницијативу за укидање прелевмана на млеко у праху и за 2019. годину (Напомињемо да је уз помоћ ПКС реализована иницијатива укидања прелевмана на млеко у праху за произвођаче сладоледа за 2018. годину).

Примена Правилника о максимално дозвољеним количинама остатака средстава за заштиту биља

Удружење за прехранбену индустрију у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управом за заштиту биља и Одељењем пољопривредне инспекције за безбедност хране биљног и мешовитог порекла и контролу обрађивача дувана и произвођача дуванских производа, организовало је округли сто на тему: „Примена Правилника о максимално дозвољеним количинама остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње и о храни за животиње за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља“ („Сл. гласник РС“, 22/2018). Представници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде били су помоћник министра и руководилац групе за међународну сарадњу у фитосанитарној области. Отворена дискусија допринела је разјашњењу многих недоумица које су привредни субјекти имали у тумачењу наведеног Правилника. Питање за које су се све заинтересоване стране сложиле је да је потребно затражити мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а није искључиво везано само за поменути Правилник, је: Пре потпуне хармонизације домаћих прописа са ЕУ законодавством, а у сврху подршке извоза прехранбених производа, да ли би се омогућио увоз сировина које нису у складу са домаћим прописима, а јесу са ЕУ прописима, за даљу прераду и добијање готових производа намењених искључиво извозу? Наиме, у пракси се показало да не постоји могућност увоза сировине која не одговара српском, а одговара ЕУ пропису, иако сировина иде у производњу готовог производа, који је намењен искључиво извозу, и неће бити пласиран на српско тржиште. Министарство здравља, сагледавајући целокупну ситуацију у прехранбеној индустрији, дозвољава коришћење сировина (ензими, со итд.) у производњи за потребе извоза, које одговарају ЕУ прописима, а нису усклађене са захтевима српских прописа.

ТАИЕХ семинар: Expert mission on Drafting of rulebook on quick-frozen foodstuffs in line with Council Directive 89/108/EEC

Представници Удружења за прехранбену индустрију учествовали су на ТАИЕХ семинару са темом: Expert mission on Drafting of rulebook on quick-frozen foodstuffs in line with Council Directive 89/108/EEC. Семинар је одржан у периоду од 25. до 27. септембра 2018. године у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде. Присутни на семинару представници пољопривредне, ветеринарске и санитарне инспекције. У сврху транспортовања наведене регулативе у домаћи правилник, посећен је и привредни субјект „Фриком“, Београд као највећи произвођач смрзнуте хране воћа, поврћа, производа типа сладолед и брзо смрзнутих теста.

Прописи у области здравствене исправности дијететских производа – препреке и изазови

Привредна комора Србије у сарадњи са Министарством здравља, Фармацеутским факултетом Универзитета у Београду, Фармацеутским факултетом Универзитета привредне академије у Новом Саду, Институтом за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, Градским заводом за јавно здравље Београд, Институтом за јавно здравље Војводине, Институтом за јавно здравље Ниш, Институтом за јавно здравље Крагујевац и Институтом за хигијену ВМА, организовала је едукацију на тему „Прописи у области здравствене исправности дијететских производа – препреке и изазови“. Едукација одржана 12. септембра 2018. године у просторијама Привредне коморе Србије. Разматране су теме у вези са нутритивним и здравственим изјавама, декларисањем производа, адитивима, аромама и ензимима у производима, контаминентни и сл. Сва предавања била су везана за дијететске производе. Произвођачи дечије хране организовани при Удружењу за прехранбену индустрију су узели учешће у едукацији, а представница компаније „Нестле“ је имала излагање на тему адитива у храни.

Међународни сајам „WorldFood Moscow“

Привредна комора Србије и Развојна агенција Србије, уз подршку Програма Уједињених нација за развој (УНДП) у Србији, организовале су представљање производних програма домаћих компанија у области производње и прераде воћа и поврћа, житарица, месне индустрије и дијететских суплемената, на једном од водећих међународних сајмова у области прехранбене индустрије на тржишту Русије и земаља бившег Совјетског Савеза „WorldFood Moscow“. Сајам „WorldFood Moscow“ постоји 27 година. У оквиру сајамског изложбеног простора „Експоцентар“ има изложбени простор од преко 56.000 m². У оквиру националног штанда Србије у Москви су излагали следећи привредни субјекти: „Југпром“ Лесковац, „Агропром“ Горњи Таванкут, „Миракс Аграр“ Београд, „Ћирић Агро“ Тител, ПИК „Јужни Банат“ Бела Црква, „Флора Интернационал“ Бечеј, „Генеза“ Кањижа, „Фиделинка Скроб“ Суботица, „Еуро Фриго“ Пожега, „Итн Група“ Београд, „Златиборац“ Мачкат, „Стојановић Фарм“ Нови Сад, „ПДМ Агро Фрут“ Пударци. Наступ на међународном сајму омогућио је излагачима да представе своје производе потенцијалним потрошачима и истраже могућности пласмана на нова тржишта, као и да унапреде постојеће и стекну нове пословне контакте. Традиционално учешће домаћих компанија на једној од најугледнијих међународних изложби прехранбених производа у Русији, региону Заједнице независних држава и шире, директно доприноси квалитетнијем позиционирању српских брендова и расту укупног извоза српске привреде. На сајму су учествовали и представници Удружења за прехранбену индустрију ПКС.

Вести

Сет правилника Министарства здравља РС

Министарство здравља Републике Србије је током јула 2018. године објавило сет правилника. Чланице Удружења за прехранбену индустрију иницирале су доношење правилника уз активну сарадњу са Министарством здравља током израде и учествовањем у радним групама. Објављени су следећи правилници: Правилник о прехранбеним и здравственим изјавама које се наводе на декларацији хране „Службени гласник РС“, број 51/18; Правилник о прехранбеним ензимима „Службени гласник РС“, број 51/18; Правилник о аромама „Службени гласник РС“, број 51/18 и Правилник о прехранбеним адитивима „Службени гласник РС“ 53/18.

Одлука о условима и начину смањења царинских дажбина на одређену робу

Влада РС донела је одлуку о измени и допунама Одлуке о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2018. години. Реализована иницијатива Групације произвођача кондиторских производа за снижавање царинске стопе на 0 одсто за производ - Какао у зрну, цео или ломљен, сиров или пржен.

Укинута уредба о привременим условима за обављање прометом брашна

Влада РС укинула је уредбу о привременим условима за обављање прометом брашна од 1. јануара 2019. године. Укидање уредбе иницирано од стране Групаације произвођача млинских и пекарских производа и тестенина ПКС.

Међународни симпозијум технологије хране за животиње, 23 – 25. октобар 2018. - Нови Сад

Међународни, 18. симпозијум технологије хране за животиње одржава се у Новом Саду у периоду 23 - 25. октобар 2018. године, у оквиру Конгреса „Food Quality, Technology and Safety“. Организатор догађаја је традиционално „Научни институт за прехрамбене технологије“ Нови Сад, а ове године у сарадњи са Привредном комором Србије када је планирано одржавање Округлог стола са потврђеним учешћем представника Европске асоцијације произвођача и трговаца меса УЕСВВ-а и Европске Асоцијације произвођача хране за животиње – FEFAC. Циљ одржавања је упознавање домаћих произвођача са трендовима у производњи у наведеним областима у Европи.

ТАИЕХ радионица - Промет и безбедност хране за животиње

У организацији Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управа за ветерину, у периоду од 1. до 3. октобра 2018. заказано је одржавање ТАИЕХ радионице на тему промета и безбедности хране за животиње. На радионици је планирано посебно представљање области медицинисане хране за животиње.

За све додатне информације о пословању у земљи и иностранству, контакте с потенцијалним пословним партнерима, учешће на сајмовима и изложбама у земљи и иностранству, учешће у активностима ПКС контактирајте са представницима **Удружења за прехрамбену индустрију ПКС** путем телефона **011 / 41 49 443** или нам пишите на имејл: prehrambena@pks.rs.

Регио инфо

Привредна комора Београда

Јесењи укус фест

На "Јесењем укусу фесту", фестивалу домаће хране и пића који је одржан од 29. до 30. септембра 2018. године у Београду, представило се око 100 излагача са више од 1.500 различитих домаћих производа из целе Србије и региона. Укус фест је манифестација која промовише пољопривредну производњу, пласман и продају прехранбених производа, у облику модерних презентација хране и пића. Основна замисао фестивала је да свим посетиоцима из земље и иностранства покаже врхунски квалитет и јединствен доживљај српске хране. Фестивал су подржали Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, Привредна комора Србије и Секретаријат за привреду града Београда. Земља партнер ове године била је Румунија.

РПК Златиборског управног округа Ужице

Групација јаких алкохолних пића

У просторијама ПКС - РПК Златиборског управног округа у Ужицу, 19. јула 2018. године одржана седница Групације јаких алкохолних пића на којој је представљено тренутно стање на тржишту ове врсте производа. Предочено је присуство високог степена нелегалне трговине јаким алкохолним пићима тзв. сива економија као и узроци и могућности превазилажења постојећих изазова. Констатовано је да ову област прате различити проблеми на пољу сиве економије, и да треба још много тога да се уради да ова грана буде конкурентна са осталим гранама прехранбене индустрије. Такође, представљене су информације о „Жестивал-у“ - Међународном фестивалу ракије који се одржава у Ужицу крајем августа и почетком септембра 2018. године.

РПК Расинског управног округа Крушевац

Седница Групације произвођача свежег и замрзнутог воћа и поврћа

У просторијама ПКС - РПК Крушевац, 11. септембра 2018. године одржана је седница Групације произвођача свежег и замрзнутог воћа и поврћа на којој су присуствовали представници компанија из области производње свежег и замрзнутог воћа и поврћа. Дневни ред седнице био је формирање регионалне секције Групације произвођача свежег и замрзнутог воћа и поврћа, избор председника и заменика секције, и план рада секције у наредном периоду. За председника Секције изабран је директор А.Д. „Вино Жупа“, а за заменика директор д.о.о. „Sweet home“. За наредни период договорене су тематске седнице секција уз обезбеђено присуство представника надлежних министарстава.

Одржана печењијада у Стопањи

У селу Стопања, општина Трстеник, одржана је друга по реду манифестација „Печењијада у Стопањи“ 7 - 9. септембар 2018. године. Манифестација је привредно-промотивног и забавног карактера, са акцентом на традицију и гастрономске специфичности овог краја. И ове године „престоница печења“ привукла је доста посетиоца који су поред богате трпезе уживали и у богатом културно-уметничком програму у коме су наступале бројне певачке групе, фолклорни ансамбли, поп и рок певачи, трубачи и др. Организатори манифестације били су Општина Трстеник и Туристичка организација општине Трстеник.

РПК
Сремског
управног округа
**Сремска
Митровица**

Манифестација „Гастро Срем” - оаза добре хране

Туристичко – гастрономска манифестација „Гастро Срем” ове године одржала се 1. и 2. септембра у центру Старе Пазове у организацији Туристичке организације општине Стара Пазова, а под покровитељством локалне самоуправе и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Ова манифестација окупља домаће произвођаче и госте из Србије и региона који се својим производима издвајају по квалитету. Специјалитете су излагали произвођачи месних и млечних производа, удружења жена, пољопривредна газдинства, винарије, произвођачи меда, џемова, ракије, посластичари, бомбонције. Одржано је и традиционално такмичење у спремању ајвара под називом: „Изађи ми на теглу”.

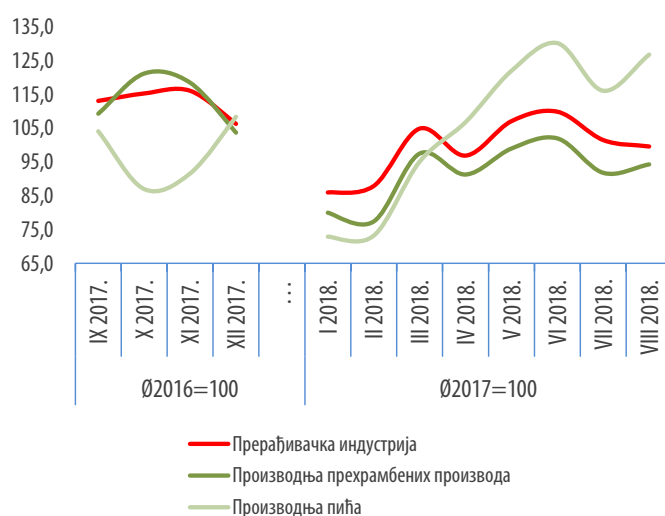

Привредна активност у прехранбеној и индустрији пића

Индустријска производња

Индустријска производња у сектору прерађивачке индустрије већа је за 2,8 одсто у првих осам месеци 2018. године, у односу на исти период 2017. године, док је у августу 2018. године у поређењу са истим месецом 2017. године смањена 1,0 одсто. У првих осам месеци 2018. године у односу на првих осам месеци 2017. године, у области производње пића забележен је раст од 2,1 одсто, а у области производње прехранбених производа 0,3 одсто. Само у августу 2018. године, у односу на исти месец 2017. године, забележен је пад од 2,1 одсто у производњи прехранбених производа и 2,2 одсто у производњи пића.

Индекси индустријске производње, септембар 2017– август 2018. у односу на просеке претходних година

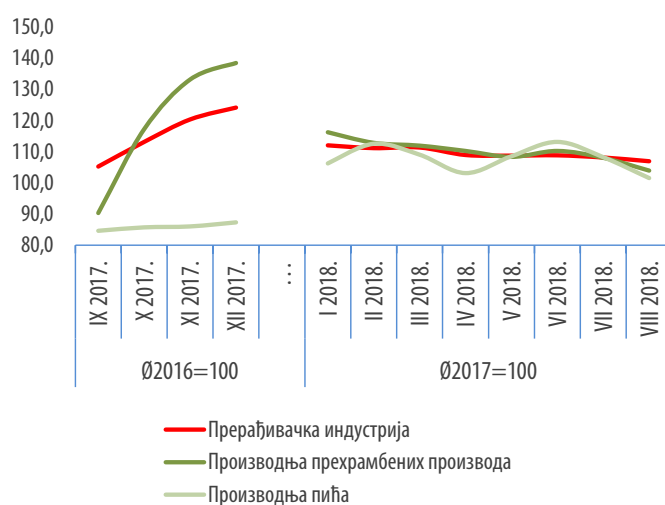

Извор: РЗС.

Залихе

У августу 2018. године у поређењу са истим месецом 2017. године, залихе готових производа у сектору прерађивачке индустрије биле су веће за 13,1 одсто. У истом периоду, у производњи прехранбених производа залихе су порасле за 32,2 одсто, а у производњи пића за 10,4 одсто. Уколико се посматра август 2018. године у односу на просек 2017. године, залихе су биле веће за 6,9 одсто у прерађивачкој индустрији, а у оквиру ње у производњи прехранбених производа за 3,9 одсто, а производњи пића 1,5 одсто.

Индекси залиха готових производа, септембар 2017– август 2018. у односу на просеке претходних година

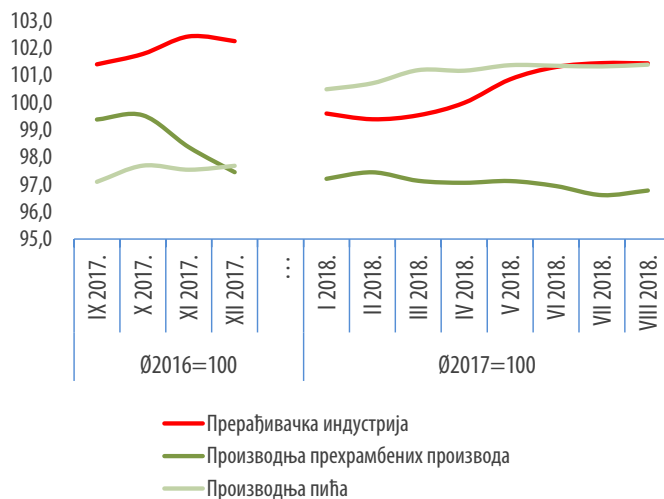
Извор: РЗС.

Цене

Цене произвођача индустријских производа у сектору прерађивачке индустрије у првих осам месеци 2018. године у односу на исти период 2017. године остале су скоро на истом нивоу (раст од 0,3 одсто), док су у августу 2018. године у поређењу са истим месецом 2017. године повећане 2,6 одсто. Цене у производњи прехранбених производа у периоду јануар-август 2018. године у односу на исти период 2017. године пале су 3,4 одсто, док су у производњи пића порасле за 1,4 одсто.

Индекси цена произвођача индустријских производа, септембар 2017– август 2018. у односу на просеке претходних година

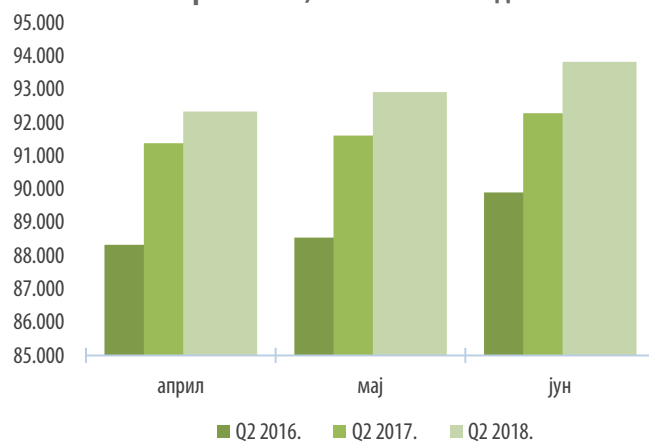

Извор: РЗС.

Запосленост

У првој половини 2018. године регистровано је 84.876 запослених у области производње прехранбених производа, што је за 0,9 одсто више у односу на исти период 2017. године, док је у производњи пића забележено 7.136 запослених (за 0,9 одсто више). Ове две области заједно учествују 4,5 одсто у укупној запослености у Републици Србији.

Број запослених у производњи прехранбених производа и пића у правним лицима и код предузетника, други квартал 2016, 2017. и 2018. године

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Регистрована запосленост, према делатностима KD(2010), у другом кварталу 2017. и 2018. године

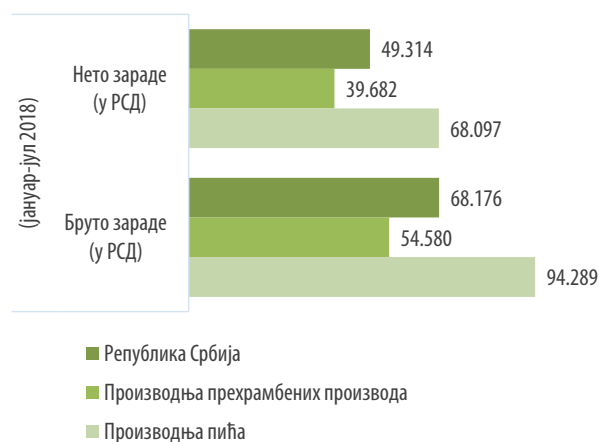
	Број запослених		Индекс Q2 2018/ Q2 2017.	Учешће у укупној запослености, у %	
	Q2 2017.	Q2 2018.		Q2 2017.	Q2 2018.
Република Србија	1.975.308	2.047.020	103,6	100,0	100,0
Производња прехранбених производа	84.592	85.748	101,4	4,3	4,2
Производња пића	7.153	7.262	101,5	0,4	0,4
УКУПНО	91.745	93.010	101,4	4,6	4,5

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Зараде

У периоду јануар-јул 2018. године, просечна зарада исплаћена у производњи прехранбених производа била је за 19,9 одсто мања у односу на републички просек (раст од 5,8 одсто у односу на прошлогодишњу зараду). Просечна зарада исплаћена у производњи пића била је за 38,3 одсто већа у односу на републички просек (раст од 4,7 одсто у односу на зараду из истог периода 2017. године).

Зараде, јануар - јул 2018. (у динарима)

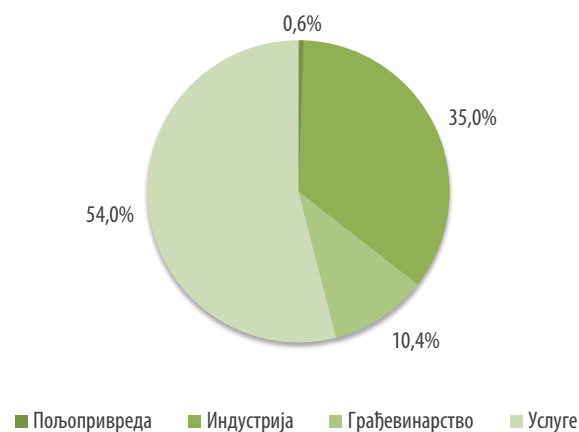

Извор: РЗС.

Стране директне инвестиције

У другом кварталу 2018. године, укупан нето прилив СДИ у Републику Србију, по основу улагања нерезидената, износио је 639,4 млн евра. У првој половини 2018. године у производњи прехранбених производа, пића и дуванских производа остварен је нето прилив СДИ по основу улагања нерезидената од 85,2 млн евра.

Структура нето прилива СДИ, по основу улагања нерезидената, прва половина 2018. године (у %)

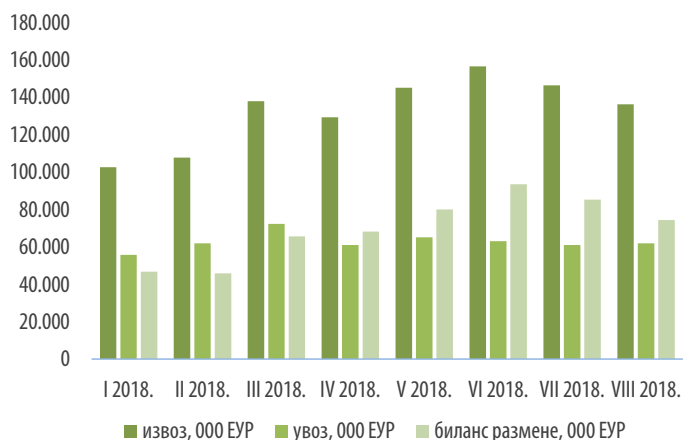

Извор: НБС (у складу са „Приручником за израду платног биланса и међународне инвестиционе позиције бр. 6, ММФ“).

Спољна трговина

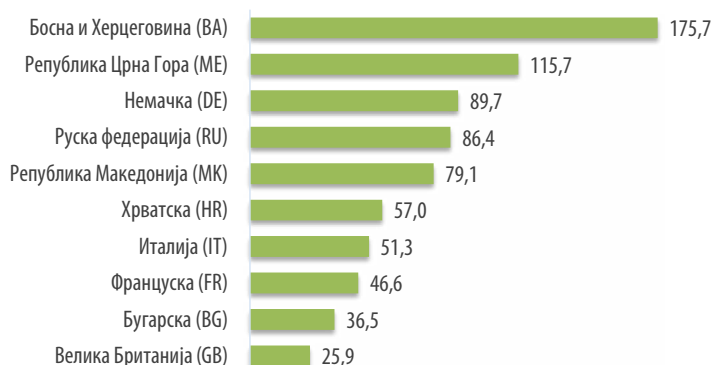
Према подацима РЗС, у периоду јануар - август 2018. године, извоз прехранбених производа и пића износио је близу 1,1 млрд евра, што чини 9,9 одсто укупног извоза Републике Србије. У односу на исти период 2017. године, забележен је раст извоза од 0,6 одсто. Такође, у периоду, јануар – август 2018. године, увоз је достигао вредност од 501,8 млн евра, односно, забележен је раст увоза од 13,5 одсто у односу на исти период 2017. године. Укупна вредност увоза у периоду јануар – август 2018. чини 3,5 одсто укупног увоза Републике Србије. Суфицит у спољнотрговинској размени прехранбених производа и пића је износио 559,4 млн евра.

Спољнотрговинска размена прехранбених производа и пића, месечни подаци (у хиљадама евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра САОПП (ПКС).

Извоз прехранбених производа и пића, по земљама, јануар – август 2018. (у млн евра)

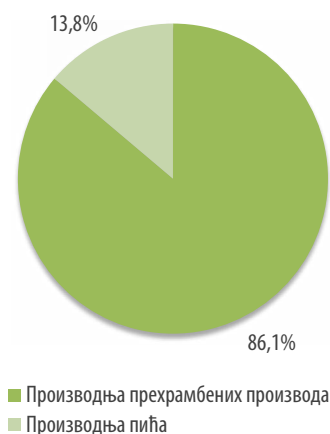
Извор: РЗС, прерачун Центра САОПП (ПКС).

Увоз прехранбених производа и пића, по земљама, јануар - август 2018. (у млн евра)

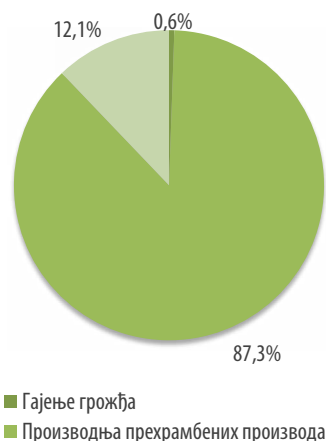
Извор: РЗС, прерачун Центра САОПП (ПКС).

Структура извоза, јануар - август 2018.

Извор: РЗС, прерачун Центра САОПП (ПКС).

Структура увоза, јануар – август 2018.

Извор: РЗС, прерачун Центра САОПП (ПКС).

Привредна активност - макроекономски осврт

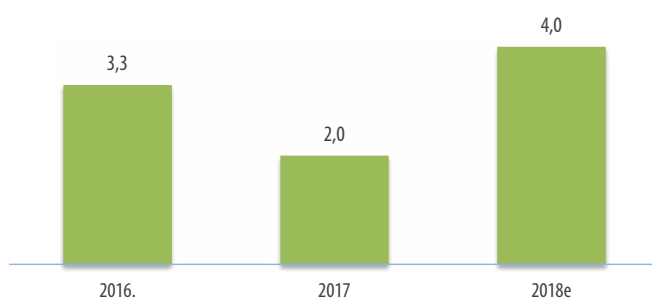
Економија коју је карактерисала стагнација раста и висока стопа незапослености, за само неколико година се трансформисала у растућу економију са ниском инфлацијом, елиминисаним фискалним дефицитом, опадајућим јавним дугом, стабилним банкарским системом и опоравком тржишта рада. Основу за одржавање и даље убрзање привредне активности треба да омогући наставак структурних реформи, као и повећање производне активности у извозно оријентисаним привредним делатностима, посебно оних које носе већу додатну вредност.

Према подацима Републичког завода за статистику, привредна активност Србије мерена **стопом реалног раста бруто домаћег производа** у другом кварталу 2018. године, у односу на исти период претходне године, износи 4,8 одсто. Народна банка Србије је ревидирала очекивану стопу раста на 4,0 одсто у односу на иницијалну пројекцију од 3,5 одсто (процена Министарства финансија за ову годину износи 4,2 одсто). Посматрано по делатностима, најзначајније стопе раста су остварене у сектору грађевинарства (22,9 одсто), сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде (14,8 одсто) и сектору информисања и комуникација (5,9 одсто). Према најновијим прелиминарним резултатима обрачуна, привредна активност у 2017. години увећана је за 2,0 одсто реално.

Укупна **индустријска производња** је повећана за 2,7 одсто у периоду јануар - август 2018. године, у односу на исти период 2017. године. Значајан позитиван раст остварен је у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (5,1 одсто), док је у прерађивачкој индустрији раст износио 2,8 одсто и то највише у областима: поправке и монтаже машина и опреме (19,7 одсто), производње машина и опреме (10,4 одсто), производње намештаја (10,1 одсто) и производње осталих саобраћајних средстава (9,8 одсто). Код рударства је дошло до пада за 3,8 одсто.

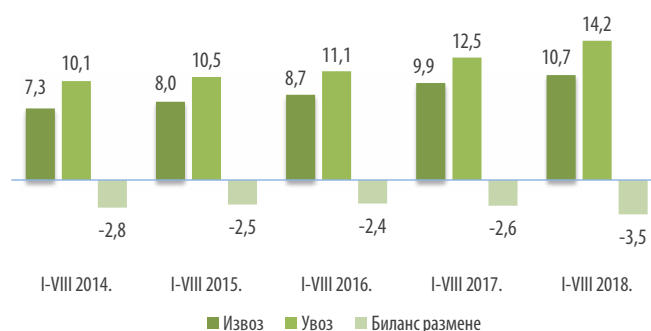
Народна банка Србије наставља да води експанзивну монетарну политику, по основу значајног смањења референтне каматне стопе, која тренутно износи 3,0 одсто. Према процени аналитичара, на актуелну монетарну политику НБС утицали су ниски инфлаторни

Реални раст БДП (у %)

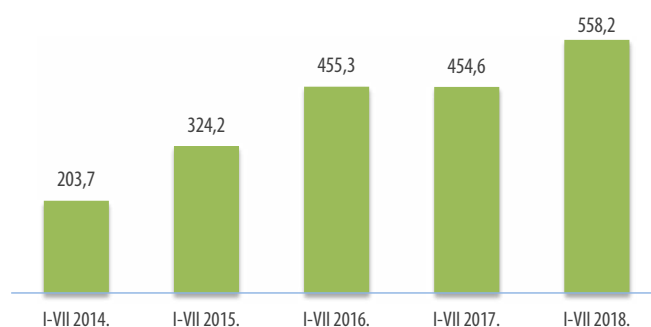
Извор: РЗС.

Спољнотрговинска робна размена (у млрд евра)

Извор: РЗС.

Суфицит у размени услуга (у млн евра)

Извор: НБС.

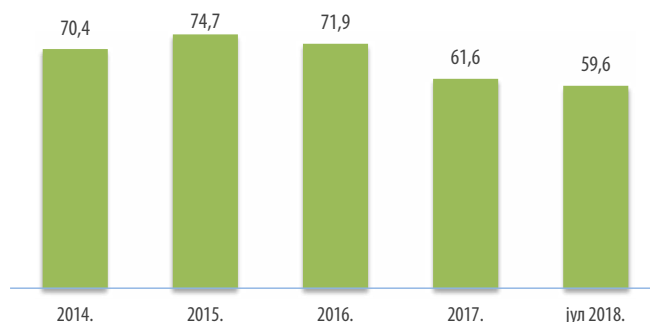
притисци, монетарна политика Европске централне банке (референтна каматна стопа у еврозони се одржава на нули), као и потреба да се монетарном политиком допринесе расту инвестиционе и привредне активности у земљи. **Међугодишња инфлација** у августу је износила 2,6 одсто и у оквиру је циља НБС који износи 3,0 одсто \pm 1,5 процентних поена. Већина аналитичара сматра да у наредном периоду не би требало да дође до пада референтне каматне стопе за додатних 25 базних поена (на потенцијалних 2,75 одсто) јер се очекује благ пораст инфлаторног притиска, а привредна активност је довољно убрзана.

Мере фискалне консолидације су оствариле позитиван резултат, изнад првобитне процене Међународног монетарног фонда. У 2017. години је остварен суфицит консолидованог буџета у износу од 1,2 одсто БДП (први пут у последњих десет година), чиме се значајно допринело смањењу потреба за задуживањем. Према подацима Министарства финансија, у периоду јануар-јул 2018. године остварен је **суфицит републичког буџета** у износу 49,1 млрд динара. Последично, јавни дуг је током 2017. године опао за десет процентних поена и износио је 61,6 процената БДП у односу на 71,9 одсто на крају 2016. године. Опадајући тренд је настављен и током првих седам месеци текуће године, па је на крају јула јавни дуг износио 59,6 одсто БДП, односно нашао се испод „мастрихтског критеријума“ од 60,0 одсто.

На позитивне макроекономске трендове реаговале су и агенције за оцену кредитног рејтинга које су током 2017. године унапредиле рејтинг Србије. Standard and Poor`s је повећао кредитни рејтинг на „BB“ са стабилним изгледом, што је исто учинила агенција Fitch Ratings. Moody`s је такође повећао кредитни рејтинг на „Ba3“ са стабилним изгледом. Овим се Србија значајно приближила инвестиционом нивоу кредитног рејтинга са циљем да се то оствари у средњем року. Агенције наводе као основу за даље унапређење кредитног рејтинга, очување макроекономске стабилности и резултата фискалне консолидације, структурне реформе (јавна предузећа, пореска управа, просвета и здравство), као и наставак процеса евроинтеграција.

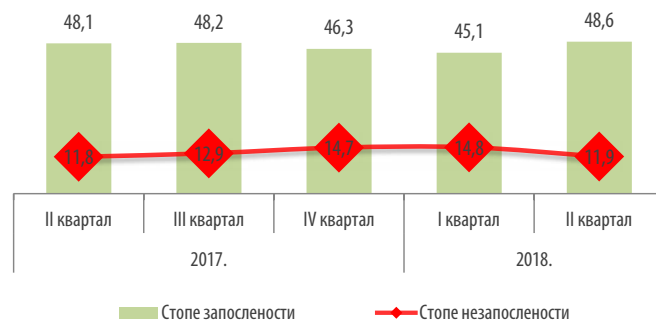
Србија је наставила регионално лидерство у привлачењу **страних директних инвестиција**, које су у 2017. години износиле 2,4 млрд евра (раст од 27,0 одсто), а позитиван тренд је настављен и у првих седам месеци 2018. године када је остварен прилив од 1,4 млрд евра. НБС очекује да ће укупан прилив у 2018. години износити 2,6 млрд евра, односно 6,6 одсто БДП и да ће бити више него довољно за покривање дефицита текућег рачуна платног биланса.

Јавни дуг Србије (централни ниво државе, у % БДП)

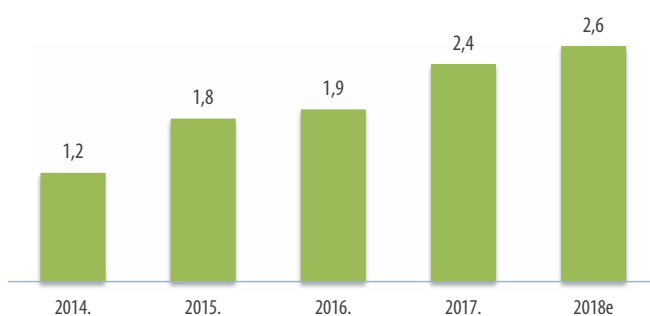
Извор: Министарство финансија.

Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више година, према Анкети о радној снази (у %)

Извор: РЗС.

Нето СДИ (у млрд ЕУР)

Извор: НБС.

Укупна **спољнотрговинска робна размена** Србије у периоду јануар-август 2018. године износила је 24,9 млрд евра што представља раст од 11,0 одсто у односу на исти период прошле године. Извезено је робе у вредности од 10,7 млрд евра, што представља повећање од 8,5 одсто, док је увоз робе износио 14,2 млрд евра, што представља повећање од 13,0 одсто. Дефицит спољнотрговинске робне размене износи 3,4 млрд евра, што је повећање од 30,0 одсто, чиме је покривеност увоза извозом опала на 75,8 одсто у односу на 79,0 одсто колико је покривеност износила у истом периоду прошле године. Пораст дефицита је последица, пораста цене енергената од којих је привреда Србије високо зависна, релативно јак динар у односу на кључне валуте, као и чињеница да привредни раст у значајној мери зависи од увоза материјала и производа за потребе инвестиционе активности и потрошње као компоненти БДП.

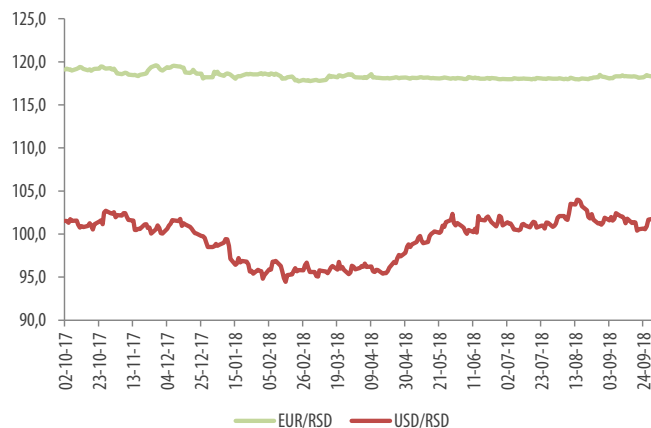
Значајан допринос одржавању релативно ниског дефицита текућег рачуна платног биланса даје **суфицит у трговини услугама** који је у првих седам месеци 2018. године износио 558,2 млн евра, у односу на 454,6 млн евра из истог периода прошле године. **Дефицит текућег рачуна платног биланса** је у прошлој години износио 5,7 одсто БДП, исти ниво се очекује и у текућој години, уз очекивања НБС да се он у средњем року смањи на ниво од око 5,0 одсто.

Према Анкети о радној снази за други квартал 2018. године, број запослених износи близу 2,9 милиона, а број незапослених 391,6 хиљада. Стопа запослености популације старости 15 и више година износи 48,6 одсто, а **стопа незапослености** 11,9 одсто (у првом кварталу износила је 14,8 одсто). **Просечна бруто зарада** исплаћена у јулу 2018. године износила је 68.029 динара, док је просечна нето зарада износила 49.202 динара. У односу на исти месец претходне године, бруто зарада је реално већа за 4,9 одсто, док је нето зарада већа за 5,4 одсто.

Према подацима НБС, међугодишња стопа раста кредитне активности у Србији је у јуну 2018. године износила 7,6 одсто (14,1 одсто по искључењу ефеката отписа и продаје НПЛ-ова). Стабилност банкарског сектора у Србији је очувана и додатно ојачана, захваљујући мерама НБС, а удео проблематичних кредита у укупним кредитима забележио је пад, на 7,8 одсто (јун 2108).

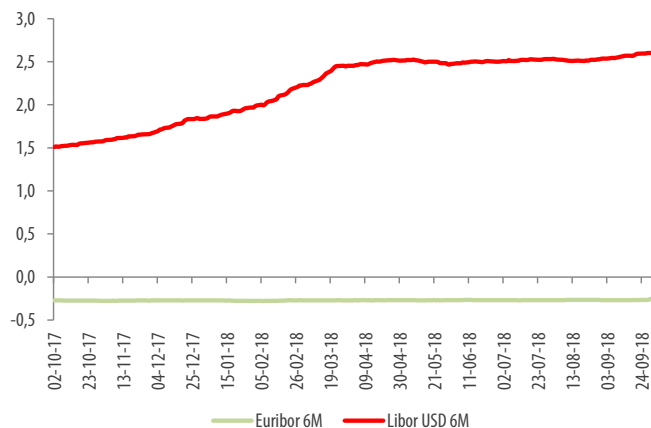
Динар је у 2017. години ојачао 4,2 одсто у односу на евро чиме је био једна од валута које су оствариле највећу апресијацију. У првих девет месеци 2018. године **просечан девизни курс** је износио 118,2427 динара за један евро, односно 99,1052 динара за један амерички долар. Народна банка наставља политику интервенција на девизном тржишту како би спречила веће дневне осцилације националне валуте.

Кретање девизних курса у последњих годину дана

Извор: Bloomberg L.P.

Кретање каматних стопа у последњих годину дана

Извор: Bloomberg L.P.

Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе

Прописи објављени у претходном периоду

- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде објавило је обавештење да отпочиње израду Нацрта закона о водама и полазне основе за израду тог нацрта.
- Правилник о утврђивању програма мониторинга безбедности хране биљног и мешовитог порекла за 2018. годину („Сл. гласник РС”, број 65/18). Овим правилником утврђује се Програм мониторинга безбедности хране биљног и мешовитог порекла за 2018. годину (у даљем тексту: Програм мониторинга), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.
- Правилник о измени и допуни правилника о општим и посебним условима хигијене хране у било којој фази производње, прераде и промета („Сл. гласник РС”, 62/18).

Преглед покренутих и реализованих иницијатива

Предлог за допуну Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивање износа посебне дажбине

Предлог за допуну Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивање износа посебне дажбине (Сл.гласник РС бр. 108.16, 78/2017, 119/2017, 42/2018). Иницијатива је покренута у августу 2018. године и упућена Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде. Снабдевеност млеком у праху и маслацем није довољна ни по количини, ни по одговарајућим параметрима квалитета, те су произвођачи како кондиторских производа, сладоледа, тако и произвођачи дечије хране у ситуацији да наведене производе увозе. Предложено је да се тачка 3. наведене Одлуке, према којој се при увозу производа пореклом из ЕУ за робу из тарифних ознака 0402 10 19 00, 0402 21 18 00 и 0405 10 19 00 за кондиторску индустрију не плаћа посебна дажбина до 31. децембра 2018. године, и за произвођаче сладоледа до 31. јула 2018. године, допуни тако да се увоз производа пореклом из ЕУ за робу из тарифних ознака 0402 10 19 00 и 0402 21 18 00 односи и на произвођаче дечије хране који би били ослобођени плаћања посебне дажбине.

Иницијатива за измену и допуну Уредбе о обавезној производњи и промету хлеба од брашна Т-500.

Групација произвођача млинских и пекарских производа и тестенина у више наврата упутила је иницијативу Министарству трговине, туризма и телекомуникација коју су подржали и представници трговаца, с обзиром на то да се одредбе односе и на произвођаче и на трговце.

Иницијатива за правно уређивање у области садржаја контаминента акриламида у прехранбеним производима

Иницијатива за правно уређивање у области садржаја контаминента акриламида у прехранбеним производима упућена је Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, коју су иницирали чланови Удружења за прехранбену индустрију у циљу олакшане производње и промета прехранбених производа, али и заштите домаћих потрошача.

Иницијатива за измену и допуну Правилника о квалитету скроба и производа скроба за прехранбене сврхе

Иницијатива за измену и допуну Правилника о квалитету скроба и производа скроба за прехранбене сврхе („Сл. лист СРЈ“ бр. 33/95, „Сл. лист СЦГ“ 56/2003-др, 4/04 - др. пропис), подржана од стране Удружења за прехранбену индустрију коју су покренули произвођачи и дистрибутери скроба у Републици Србији. Иницијатива је покренута у септембру 2018. године и упућена Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде. Чланом 11. Правилника о квалитету скроба и производа од скроба за прехранбене сврхе садржај масти кукурузног скроба у Републици Србији износи највише 0,1%, док у земљама нашег окружења као и земљама Европске уније произвођачи у својим спецификацијама дефинишу садржај масти у кукурузном скробу и до 0,6%. Предложено је решење да је потребно одредбе Правилника о квалитету скроба и производа скроба за прехранбене сврхе хармонизовати са дефинисаним параметрима квалитета који се користе у ЕУ.

Предлог за допуну „Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу“

Предлог за допуну „Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу“ (“Службени гласник РС”, бр. 28/2015, 57/2015, 113/2015, 60/2016, 80/2016, 108/2016 и 115/2017). Наиме представници Групаације произвођача млинских и пекарских производа и тестенина при Привредној комори Србије затражили подршку у покретању иницијативе за увоз пшенице одређеног квалитета, количине и на одређени временски период без царинског оптерећења, услед неодговарајућег овогодишњег квалитета пшенице за за млинску и пекарску индустрију. Иницијатива прослеђена 18. септембра 2018. године.

Иницијатива за измене и допуне Правилника о прехранбеним и здравственим изјавама

Иницијатива за измене и допуне Правилника о прехранбеним и здравственим изјавама, послата 21. септембра 2018. године ради разматрања на радној групи у Министарству здравља.

Иницијатива у вези са увозом сировина које нису у складу са домаћим прописима, али јесу са ЕУ прописима, за даљу прераду и добијање готових производа намењених искључиво извозу

Иницијатива за добијање мишљења упућена Управи за заштиту биља и Управи за ветерину 17. септембра 2018. године која се односи на: Пре потпуне хармонизације домаћих прописа са ЕУ законодавством, а у сврху подршке извоза прехранбених производа, да ли би се омогућио увоз сировина које нису у складу са домаћим прописима, а јесу са ЕУ прописима, за даљу прераду и добијање готових производа намењених искључиво извозу? Наиме, у пракси се показало да не постоји могућност увоза сировине која не одговара српском, а одговара ЕУ пропису, иако сировина иде у производњу готовог производа, који је намењен искључиво извозу, и неће бити пласиран на српско тржиште.

Радне групе

Споразум о слободној трговини са Руском Федерацијом

Припрема материјала за радну групу - поводом предстојећих преговора са ЕАЕЗ у вези са унификацијом будућег Споразума о слободној трговини са Руском Федерацијом, иновиран је материјал према предложеним групама производа (шећер, млечни производи, дуван).

Правилник о прехранбеним и здравственим изјавама

Радна група за измене и допуне Правилника о прехранбеним и здравственим изјавама, одржана је 24. септембра 2018. године. Удружење за прехранбену индустрију са својим чланицама припремило предлоге, који су на радној групи и прихваћени.

За све додатне информације о иницијативама ПКС у области прехранбене индустрије контактирајте са **Удружењем за прехранбену индустрију ПКС** путем телефона **011 / 41 49 443** или нам пишите на имејл: prehrambena@pks.rs.

У фокусу

18. Међународни симпозијум технологије хране за животиње

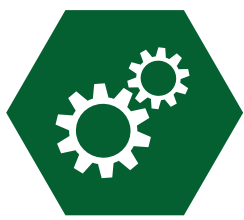
У оквиру припрема за учешће у раду Округлог стола који се одржава 24. октобра 2018. године у оквиру 18. Међународног симпозијума технологије хране за животиње, у Новом Саду биће представљена домаћа индустрија хране за животиње.

Процењује се да индустријски произведена храна за животиње у Србији, учествује са свега око 30 одсто у исхрани званично праћеног броја животиња у Србији (извор: РСЗ), што може бити показатељ да доминантан утицај у сточарској производњи имају средњи робни произвођачи, који углавном сами припремају храну и баве се ратарством и сточарством истовремено (што је и био циљ Националног програма за пољопривреду од 2010. до 2013.). Ипак, у структури система контроле у области сточарства, значајно место заузима контрола хране за животиње, укључујући и додатке који се употребљавају у исхрани животиња. Полазећи од чињенице да је значајно пратити безбедност хране за животиње, због чега се коначно правно и уређује област исхране животиња, у узгоју животиња у Републици Србији, велико учешће у исхрани заузимају сопствене мешаоне. Из тог разлога, надлежно министарство је ажурирало област регистрације и одобравања објеката за производњу хране за животиње, којим се ближе прописују начини и поступци регистрације, односно одобравања производних објеката.

Такође, увођењем у Регистар објеката хране за животиње који подлежу регистрацији односно Регистар одобрених објеката који се баве производњом хране за животиње, фармери улазе у систем контроле у вези са преузимањем мера и усвајањем процедура којима би се ризици од биолошке, хемијске и физичке контаминације хране за животиње а онда и животиња у узгоју, свели на што је могуће нижи ниво. Неке од новина, које доносе ови прописи су евиденција „покретних“ мешаона, транспорт – самостална услуга, промена појма препакивање у паковање, стицање статуса за хранива из прерадних објеката (сирово биљно уље – прерада, производња биодизела, уљанохемијска производња масних киселина, мешање масти) и др.

Домаћи произвођачи хране за животиње, сврстани у оквиру прехранебне индустрије, на годишњем нивоу, располажу са капацитетима од око 2.100.000 t производње хране за животиње, и око 83.000 t годишње производње предсмеша. Индустрија у последње три године просечно запошљава око 3.300 особа. Производни погони ове индустрије су углавном у приватном власништву. Већи производни системи послују преко дистрибутивних центара или преко сопствених малопродајних објеката. Ова предузећа се поред основне делатности (1091 – производња хране за животиње) баве и производњом и трговином житарица, уљарицама, вештачким ђубривима, компонентама за храну за животиње, производе такође и фармацеутске препарате, пестициде, итд.

Подршка привреди

Програми подршке пословању привреде

I ДРЖАВНА ПОМОЋ КОЈА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРЕКО РАЗВОЈНЕ АГЕНЦИЈЕ СРБИЈЕ

Програм подршке малим предузећима за набавку опреме у 2018. години

Програм спроводи Министарство привреде у сарадњи са Развојном агенцијом Србије и одабраним пословним банкама и лизинг компанијама. Намењен је за суфинансирање набавке производне опреме и опреме директно укључене у процес производње размењивих добара:

1. нове производне опреме и/или машина,
2. транспортно-манипулативних средстава укључених у процес производње и унутрашњег транспорта,
3. нових делова, специјализованих алата за машине или других капиталних добара.

Предузећа могу остварити право на суфинансирање до 25 одсто нето вредности набавке производне опреме, али су у обавези да обезбеде учешће у висини 5 одсто нето вредности производне опреме, док ће се преосталих 70 одсто обезбедити из кредита пословних банака или финансијског лизинга компанија укључених у спровођење овог програма. Износ одобрене бесповратне помоћи у висини до 25 одсто од нето вредности производне опреме не може бити мањи од 500.000 динара, нити већи од 5.000.000 динара.

Право да се пријаве на конкурс за доделу бесповратних средстава имају:

1. микро или мала правна лица према финансијским извештајима за 2016. годину,
2. предузетници регистровани у АПР,
3. задруге.

Привредни субјекти морају бити уписани у регистар АПР најкасније 31. децембра 2016. године. Банке које учествују у програму су „Поштанска штедионица“, „Credit Agricole“, „Halkbank“, „Eurobank“, „Procredit“ и „Raiffeisen leasing“. **Позив је отворен до утрошка средстава.**

II ДРЖАВНА ПОМОЋ КОЈА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРЕКО ФОНДА ЗА РАЗВОЈ

A) Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2018. години

Средства опредељена Програмом намењена су за:

1. куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора који је у саставу **производног простора, или простора** у којем се обавља производња или складиштење производа,

2. куповину нове или половне производне опреме (не старије од пет година), укључујући доставна возила за превоз сопствених производа и друга транспортна средства која се користе у процесу производње,
3. трајна обртна средства, која могу да чине највише 20% укупног инвестиционог улагања,
4. набавку софтвера и других нематеријалних улагања.

Средства по овом програму намењена су за подршку развоја производних делатности, рачунарског програмирања и штампарских услуга.

Право да се пријаве на јавни позив имају предузетници, микро, мали и средњи привредни субјекти и задруге који доставе званичне финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан нето губитак, с тим да се овај услов за достављање финансијских извештаја, не примењује на предузетнике који немају обавезу достављања тих извештаја. Потребно је да буду регистровани у АПР најкасније до 31. децембра 2015. године, а за привредне субјекте који подносе захтеве у вредности већој од 12.500.000 динара најкасније до 31. децембра 2013. године, односно најкасније до 31. децембра 2014. године након достављања званичних редовних финансијских извештаја и за 2017. годину.

Могуће је остварити право на финансијску подршку у износу до 20 одсто бесповратних средстава од вредности инвестиционог улагања. Преостали износ вредности пројекта финансираће се из кредита Фонда, с тим да учешће трајних обртних средстава у износу укупних средстава (кредит Фонда и бесповратна средства) може бити до 20 одсто.

Износ средстава	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
Минимални	1.000.000 динара	250.000 динара	1.250.000 динара
Максимални	50.000.000 динара	12.500.000 динара	62.500.000 динара

Изузетно за предузетнике, минимални износ кредита је 300.000,00 РСД, а износ бесповратних средстава 75.000,00 РСД.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, а најкасније **до 31.12.2018. године**.

Б) Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2018. години

Средства су намењена новооснованим предузетницима, микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у АПР најраније у години која претходи години подношења захтева.

Улагања која се могу финансирати у оквиру овог програма обухватају:

1. доградњу/реконструкцију/адаптацију/санацију/пословног или производног простора,
2. куповину опреме (нове или половне, не старије од пет година),
3. трајна обртна средства, која могу да учествују највише до 20 одсто у структури укупног инвестиционог улагања.

Могуће је остварити право на финансијску подршку у виду бесповратних средстава у износу до 30 одсто вредности улагања. Преостали износ инвестиционог улагања привредних друштава и предузетника финансираће се из кредита Фонда под следећим условима:

Износ за правна лица и предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
минимални	280.000 динара	120.000 динара	400.000 динара
максимални	4.200.000 динара	1.800.000 динара	6.000.000 динара

Рок отплате до пет година у оквиру кога је грејс период до једне године. Каматна стопа уз примену валутне клаузуле:

- 1,5% годишње уз гаранцију банке,
- 3% годишње уз остала средства обезбеђења.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, а најкасније до **31. децембра 2018. године**.

III ПОДСТИЦАЈИ КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ ПРЕКО НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

А) Субвенције за запошљавање

Јавни позив послодавцима за субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих на новоотвореним радним местима објављен је у фебруару, а конкурс је **отворен до 30. новембра 2018. године**. У складу са овим јавним позивом, субвенција се одобрава послодавцима који припадају приватном сектору, у једнократном износу, ради запошљавања незапослених који се воде на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Висина субвенције је одређена степеном развијености јединице локалне самоуправе према месту запошљавања лица и износи:

- 150.000,00 РАД по лицу, односно 180.000,00 РСД за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања и жртве породичног насиља, у првој и другој групи ЈЛС (јединица локалне самоуправе),
- 200.000,00 РСД по лицу, односно 240.000,00 РСД за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи, младе до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања и жртве породичног насиља, у трећој групи ЈЛС;
- 250.000,00 РСД по лицу, односно 300.000,00 РСД за особе са инвалидитетом, радно способне кориснике новчане социјалне помоћи.

Б) Субвенције за особе са инвалидитетом

1. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства у 2018. години

Јавни конкурс је објављен у фебруару, а **пријаве се примају до краја 2018. године**. Послодавац који на неодређено време запосли особу са инвалидитетом без радног искуства, има право на субвенцију зараде за ту особу, у трајању од 12 месеци од дана заснивања радног односа. Субвенција зараде се одобрава у висини до 75 одсто укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од износа минималне зараде, под условом да запошљава особу са инвалидитетом пријављену на евиденцију незапослених која нема радног искуства на пословима на којима се запошљава и да послодавац обавља делатност минимум 3 месеца пре подношења захтева за субвенцију зараде, у радном односу има најмање једно запослено лице итд.

2. Субвенција за подршку особама са инвалидитетом

Јавни конкурс за рефундацију трошкова подршке особама са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима у 2018. години је објављен 14. фебруара и отворен је до краја 2018. године. У складу са јавним позивом могуће је остварити:

1. Рефундацију трошкова зараде лицу ангажованом на пружању подршке на радном месту - радна асистенција- само за време док пружа стручну помоћ, а најдуже 12 месеци, а максимално у висини до 50.000,00 РСД месечно,
2. Рефундација примерених трошкова прилагођавања радног места у једнократном износу што подразумева техничко и технолошко опремање радног места, средстава за рад, простора и опреме, у складу са могућностима и потребама запослене особе са инвалидитетом, у једнократном износу до 400.000,00 РСД по особи са инвалидитетом. Висина рефундације трошкова подршке не сме да буде већа од 100 одсто оправданих додатних трошкова.

Актуелни конкурси за иновативне компаније

I ПРОГРАМ САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ

Програм сарадње науке и привреде (*Collaborative Grant Scheme for R&D Organizations and Private Sector Enterprises*) спроводи Фонд за иновациону делатност.

Циљ Програма сарадње науке и привреде је да унапреди индустријска истраживања, подстичући предузећа из приватног сектора и јавне научноистраживачке организације да спроводе заједничке пројекте из области истраживања и развоја са идејом да креирају нове или унапреде постојеће комерцијално исплативе производе и услуге, као и иновативне технологије са значајним утицајем на будући развој и тржишним потенцијалом. Висина износа финансирања: до 300.000 евра, односно до 70% укупно одобреног буџета пројекта најмање 30% обезбеђује подносилац пријаве из других приватних извора независних од Фонда.

Услови за конкурисање: Конзорцијум сачињен од најмање једног микро, малог или средњег привредног друштва и најмање једне јавне научно-истраживачке институције које испуњавају услове прописане Приручником Програма сарадње науке и привреде; Конзорцијум може имати највише пет чланица.

Област/сектор: пројекат може доћи из било које области науке и технологије и било ког индустријског сектора.
Време реализације пројекта: до 24 месеца

Јавни позив је отворен **од 3. октобра до 28. децембра 2018. године у 15h.**

II ИНОВАЦИОНИ ВАУЧЕРИ

Програм иновационих ваучера спроводи Фонд за иновациону делатност, а укупан износ опредељених средстава износи 48.000.000,00 динара.

Иновациони ваучери представљају једноставан финансијски подстицај који омогућава малим и средњим предузећима да, користећи услуге научноистраживачког сектора, подигну ниво иновативности својих производа и постану конкурентнија на тржишту.

Циљеви Програма иновационих ваучера су: да се мала и средња предузећа (МСП) из приватног сектора подстакну да користе услуге научноистраживачких институција како би побољшали своје производе, процесе, вештине и услуге, и тако унапредили своју укупну конкурентност; да се поспеши успостављање веза и сарадње између МСП из приватног сектора, с једне стране и научноистраживачких институција, са друге стране, а све у корист развоја привреде Србије.

Висина износа финансирања:

- до 800.000 динара, односно 80% укупних трошкова услуге, не укључујући порез на додату вредност (ПДВ),
- најмање 20% обезбеђује подносилац пријаве из других извора независно од Фонда.

Једном подносиоцу пријаве могу бити одобрена највише два иновациона ваучера, у укупном максималном износу од 1.200.000,00 динара.

Услови за учешће у Програму

Подносиоци пријава који кумулативно испуњавају услове подобни су за пријаву за Програм:

- Правна лица основана у складу са важећим Законом о привредним друштвима и регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије;
- Привредна друштва разврстана као микро, мала или средња у складу са важећим Законом о рачуноводству;
- Привредна друштва у већинском приватном власништву.

Подносиоци пријава који испуњавају наведене услове подносе пријаву за добијање иновационог ваучера за коришћење услуга јавних и свих осталих акредитованих научноистраживачких организација: универзитета, факултета, института и иновационих центара и других акредитованих научноистраживачких организација у Србији, укључујући и оне у приватном власништву.

Услуге које се финансирају Програмом

Иновациони ваучери могу да се користе за трансфер научних, технолошких или иновативних услуга које су нове за подносиоца пријаве, односно за решавање неког техничког/технолошког проблема које подносилац пријаве одреди. Подршка кроз иновациони ваучер може да се одобри за следеће услуге: Развој нових или побољшање постојећих производа (у односу на функције и квалитет), процеса или услуга; Доказ концепта; Студија изводљивости; Производња лабораторијског прототипа; Израда демонстрационог прототипа; Различити видови испитивања (у лабораторији, у пилот постројењу); Валидација технологије; Валидација нових или побољшаних производа, процеса или услуга; Саветодавне услуге у вези са иновационом делатношћу; Развој и увођење посебног софтвера за производ или процес (у оквиру развоја производа); Специфичне обуке у вези са развојем технолошких решења (за ове сврхе може се користити највише 20% вредности иновационог ваучера).

Пријава за иновационе ваучере је **од 3. октобра 2018. године до утрошка опредељених средстава.**

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона 011 / 41 49 444 или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Додатне информације о актуелним програмима подршке пронаћи ћете на интернет странама:

[Развојне агенције Србије \(РАС\)](#)

[Фонда за развој](#)

[Министарства привреде](#)

[Агенције за осигурање и финансирање извоза](#)

[Националне служба за запошљавање](#)

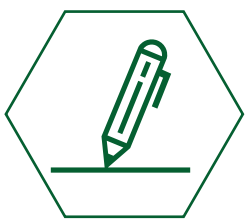
Најбржи пут до инопартнера

Привредна комора Србије је члан [Европске мреже предузетништва](#) и координатор Конзорцијума ЕЕН мреже у Србији. Услуге ЕЕН мреже су превасходно намењене малим и средњим предузећима као сервис када је у питању интернационализација пословања. Европска мрежа предузетништва има за циљ да предузећа лакше и брже пронађу партнере у иностранству кроз бесплатне услуге претраге [Базе пословне сарадње](#) и учешћа на међународним [пословним сусретима](#) и [пословним мисијама](#).

СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа

Привредна комора Србије је покренула јединствену апликацију о [СЕ знак](#), који означава да производ задовољава битне захтеве у погледу безбедности и здравља корисника, захтеве заштите имовине и заштите животне средине. За све додатне информације о производима који подлежу СЕ означавању и попуњавање упитника којим можете проверити да ли се на ваш производ односи одређена ЕУ Директива заснована на новом приступу и/или одговарајући домаћи пропис посетите следећи линк: [СЕ знак](#).

Едукација

Центар за едукацију и стручно образовање (ЦЕСО) Привредне коморе Србије привредницима омогућава савремену и континуирану пословну едукацију. Унапређење постојећих и стицање нових знања, вештина и компетенција, као и непрекидан лични и професионални развој, део су мисије ЦЕСО у афирмисању концепта целоживотног учења. Програми семинара и едукација се могу преузети на следећем линку: [ПКС едукација*](#).

* Линк: www.pks/edukacija.

Методолошке напомене

Прехрамбена индустрија, у билтену, према КД(2010), обухвата области делатности: Производња прехрамбених производа и Производња пића.

Републички завод за статистику почев од 2018. године просечне зараде рачуна на основу података из евиденције Пореске управе. Истраживање о зарадама заснива се на подацима из обрасца Пореске пријаве за порез по одбитку (образац ППП-ПД). Просечне зараде израчунавају се на основу износа обрачунатих зарада за извештајни месец и броја запослених који је изражен еквивалентом пуног радног времена (full-time equivalent – FTE). Обухваћене су све категорије запослених за које су послодавци, тј. пословни субјекти, Пореској управи доставили електронски попуњен образац пореске пријаве ППП-ПД са обрачунатим зарадама. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Према Закону о рачуноводству („Службени гласник РС” бр. 62/2013) правна лица су разврстана на велика, средња, мала и микро привредна друштва. Величина је утврђена према критеријумима за разврставање правних лица који су прописани Законом, и то: просечном броју запослених, пословном приходу и просечној вредности пословне имовине (два од три наведена критеријума одређује величину). За потребе анализе у овом билтену, према објављеним проценама Републичког завода за статистику, правна лица према величини разврстана су у складу са међународним препорукама и стандардима (према Еуростат методологији и препоруци Европске комисије, 2003/361/ЕЦ), на основу броја запослених. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно). Базе података о броју привредних субјеката, броју запослених и промету успостављене су на основу завршних рачуна правних лица (Агенција за привредне регистре), а број предузетника и број запослених код предузетника на основу података Пореске управе.

Неке вредности, приказане у билтену, заокружене су на милионе или милијарде, са једним децималним местом, стога укупне вредности (сумари) се не слажу увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да су коришћени незаокружени бројеви (што даје прецизније податке).

Коришћене скраћенице

БДП	Бруто домаћи производ	∅	Просек периода
БДВ	Бруто додата вредност	АПК	Анкета о радној снази
СДИ	Стране директне инвестиције	ЕУ (28)	Европска унија коју чини 28 држава чланица
КД (2010)	Класификација делатности	РСД	Српски динар
СМТК	Стандардна међународна трговинска класификација	ЕУР	Евро
ПДВ	Порез на додату вредност	УСД	Амерички долар
		МПШВ	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Извори података: Републички завод за статистику (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Агенција за привредне регистре (АПР), Привредна комора Србије (ПКС), Управа царина (УЦ), Министарство финансија (МФ), Пореска управа (ПУ), Завод за статистику Европске уније (Eurostat), Чикашка продуктна берза (СМЕ), Bloomberg L.P, Међународни трговински центар (ICT TradeMap), Европска централна банка (ЕЦБ), Међународни монетарни фонд (ММФ).

Девизни курсеви: Сви прерачуни у билтену су извршени према следећим просечним средњим курсевима Народне банке Србије:

Период:	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.		
							I квартал	II квартал	III квартал
EUR/RSD	113,1277	113,1369	117,3060	120,7328	123,1179	121,3367	118,4251	118,1712	118,1386
USD/RSD	88,1169	85,1730	88,5408	108,8543	111,2903	107,4987	96,3415	99,2224	101,5888

Извор: НБС.

Одрицање од одговорности: Подаци су подложни изменама у складу са променама званичних извора података. Информације у овом извештају су дате у сврху општег информисања и не могу бити замена за економски савет, нити се њиховим објављивањем ствара било каква обавеза за Привредну комору Србије. Умножавање и дистрибуирање билтена и делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Привредној комори Србије на: analitika@pks.rs.

Удружење за прехранбену индустрију

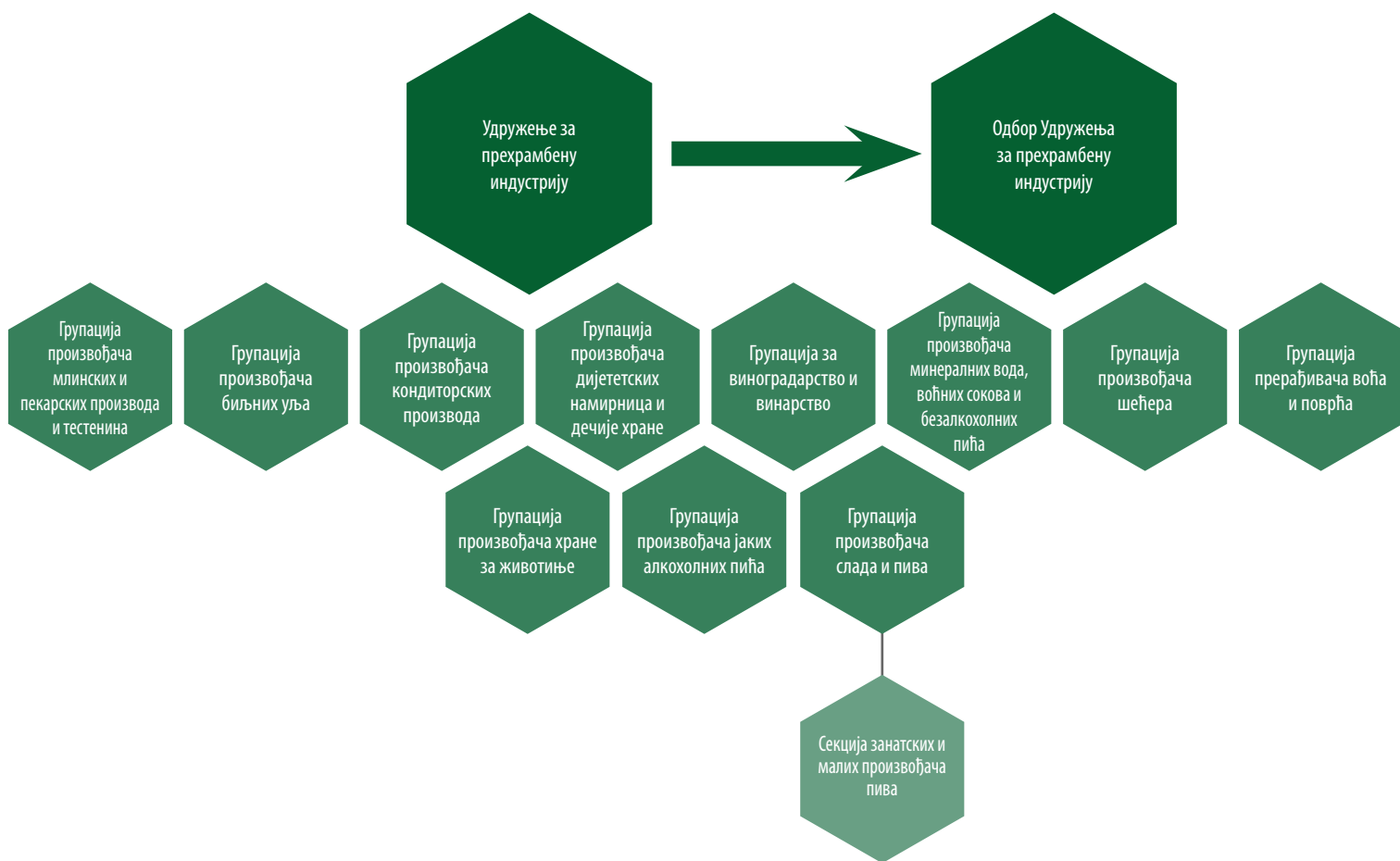
Удружење за прехранбену индустрију је проактивна заједница компанија, која конструктивно планира приступ постојећим и будућим изазовима индустрије. Такође, покретачка је снага привреде која ствара афирмативни амбијент за даљи напредак индустрије. Удружење за прехранбену индустрију представља спону индустрије, министарстава и других државних институција које имају директан или индиректан утицај на пословање у области хране и пића. Циљ Удружења је да помогне индустрији, креаторима политике, као и широј заједници да успешно и усаглашено иду према заједничким интересима. Задаци Удружења су активно учешће у креирању амбијента у коме компаније прехранбене индустрије, без обзира на њихову величину и традицију, могу да задовоље потребе потрошача, развијају се и буду конкурентне на домаћем и међународном тржишту. Удружење за прехранбену индустрију промовише, едукује, штити, заступа ставове својих чланица и помаже у дефинисању регулаторних оквира који су у интересу индустрије и потрошача.

У оквиру Удружења за прехранбену индустрију активно је једанаест групација:

- Групација произвођача млинских и пекарских производа и тестенина
- Групација произвођача биљних уља
- Групација произвођача кондиторских производа
- Групација произвођача дијететских намирница и дечије хране
- Групација за виноградарство и винарство
- Групација прерађивача воћа и поврћа
- Групација произвођача минералних вода, воћних сокова и безалкохолних пића
- Групација произвођача шећера
- Групација произвођача слада и пива (при којој је формирана Секција занатских и малих произвођача пива)
- Групација произвођача јаких алкохолних пића
- Групација произвођача хране за животиње (чланица Међународне асоцијације произвођача хране за животиње - IFIF и Европске асоцијације произвођача хране за животиње - FEFAC)

Пословно повезивање кроз чланство у међународним асоцијацијама (приказано кроз пример чланства, у статусу придруженог члана посматрача, Групације произвођача хране за животиње у оквиру Европске Асоцијације произвођача хране за животиње - FEFAC).

Контакт

Привредна комора Србије
Ресавска 13-15
11000 Београд

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

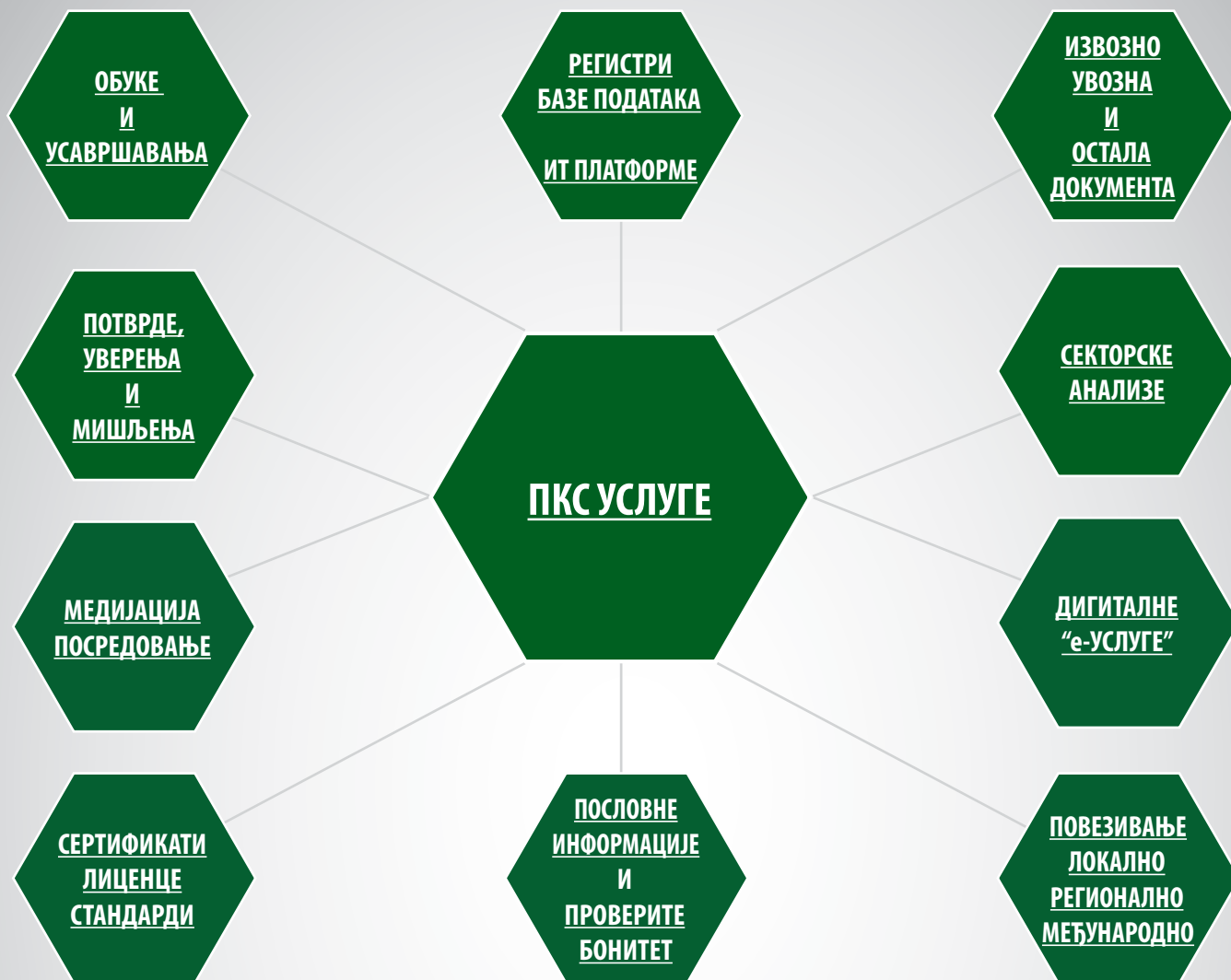
#PKS
@Privrednakomora

Удружење за прехранбену индустрију
Димитрије Ивановић, секретар

T: (+381 11) 41 49 443

E: prehrambena@pks.rs
poljoprivreda@pks.rs

PKS еБилтени се објављују тромесечно и дистрибуирају свим чланицама PKS, у складу са организацијом рада стручних служби Привредне коморе Србије. Оглашавање у PKS еБилтенима и достављање материјала уз податке о фирми (назив предузећа, адреса, контакт телефон и ПИБ) могуће је путем имејлова: analitika@pks.rs или bis@pks.rs, као и позивом на број **0800 808 809**. Понуда за оглашавање у PKS еБилтену ће вам бити достављена мејлом. Више информација на страни: www.pks.rs/oglašavanjePKSeBilten.